

Blum Margaréta, Blum Zoltán Nővére

Ezen a fényképen a nővérem, Blum Margaréta látható, a zsidó neve Malvina. Iskoláskorában készült, az 1930-as években valamikor.

Mivel nincsenek fényképeim a rokonaimról, azaz a második világháború előtttről, valaki Ördöngösfüzesről nekem adott egy fényképet Jenő bátyámról és ezt, Margarétáról.

Az egyetlen nővérem, Margaréta 1921-ben született.

Gyerekkoromban eljártunk látogatóba a nagybátyáimhoz. Emlékszem, hogy főként a nagyünnepek előtt hoztak el ide, Szamosújvárra. Elhoztak a zsidó fürdőbe [mikve] Ros Hasóne [Ros Hásáná] és Jom Kipur előtt.

Ördöngösfüzesen nem volt zsidó fürdő, és a nagyünnepek előtt Szamosújvárra mentünk.

És még akkor hoztak el, amikor új ruhát csináltattak a szabónál. Ilyenkor benéztünk édesanyámmal a nagybátyámhoz, de máskor nem jöttünk, mert akkoriban nem volt szabad jönni-menni.

Szombatonként csak otthon mosakodtunk [A péntek este kezdődő szombat megünnepléséről van szó. -- A szerk.]. Minden ünnepkor mindannyian összegyűltünk az asztalnál.

Mert akármennyire szegény legyen is egy zsidó, ünnepkor kell hogy legyen étele. És ilyenkor tiszta abroszt vettünk elő, egész héten nem, de szombaton igen, és édesanyám kitett két gyertyát.

Meggyújtottuk a gyertyákat, és elmondtuk: "Mi Urunk..." [A Báruch Átá imára utal, amelyet gyertyagyújtáskor kell mondani. -- A szerk.].

A szüleimnek 1943-ig volt boltjuk. 1943-ban nehéz idők kezdődtek... 1943 után sárga csillagot viseltünk. Hát igen.

Amikor román, magyar stb. gyerekek között voltunk, szégyelljük magunkat. Nem mondhatom, hogy ujjal mutattak volna ránk, nem bántottak, nem.

Ördögösfüzesről a családommal együtt deportáltak, kivéve Máté és Ernő bátyáimat, akiket kényszermunkára [munkaszolgálatba] küldtek. 1944 májusában Kolozsvárra küldtek, Kolozsvártól Auschwitzig vonattal vittek. Marhavagonokba raktak minket.

Végül megérkeztünk Auschwitzba. Az egész családom ott volt... Leszálltunk a vagonokról, és ott mintha kézzel intettek volna: te ide, te oda. Nekem és a bátyámnak, Jenőnek intettek, hogy erre a felére, édesanyám és a nővérem máshová került.

Nem tudom, hogy mi történt édesanyámmal és a nővéremmel, de mások mondták, hogy őket is dolgozni vitték, tehát nem vitték őket azonnal kivégezni. Így kerültünk az Auschwitz-Birkenau munkatáborba.